

Akvarell

...et spørgsmål om vand

Vi startede med at kassere vores grønne farver - og det var jo let,
for nu skulle vi selv blande grønne farver på vores palet.
Hvis du vil male en træstamme - eller noget der hen'af
så gør det med ultramarin og brændt sienna.
Hvis du vil male et far, der enten kan ligge eller stå,
så gør det med brændt sienna og ultramarin blå.
Men hvis du vil male et træ, det helt ind i "himlene" nå,
så gør det allerhelst med perusisk blå.
På Samsø fik vi en ny livsfilosofi - og 3 gode råd:
Køb dig en brændt sienna, en ultramarin og en preusisk blå...!

Randi Dam Nielsen
Højskolen Samsø 1998

Introduktion

At male akvarel er en fascinerende hobby for en amatør og en livsstil for en professionel.

Uheldigvis er akvarellen ikke så højt estimeret som oliemaleriet, men der er ændringer på vej, efterhånden som flere og flere får øjnene op for de mange udtryksmuligheder akvarellen har.

Mange bruger stadig akvarellen til at male hurtige skitser til brug for viderearbejde med andre medier, men mange arbejder også seriøst med akvarelmaleriet.

Der var en gang hvor farvepigmenterne var få og ustabile i sollys. Moderne teknikker gør det nu muligt at fremstille mange lysægte pigmenter. Man behøver derfor ikke længere at gemme akvareller væk i mørke. De er ligeså stabile som oliefarver. Men når alt kommer til alt, så hænger man vel heller ikke sine oliemalerier i direkte sollys!

At male akvarel er ikke let. Der er dem, der mener, at det er det sværeste medium at mestre. Det er måske rigtigt. Når man maler akvarel, bruger man masser af antydninger, så en god fantasi er også vigtig.

Jeg plejer at sige: "Jeg kan lære dig, hvordan man skubber penslen omkring på papiret, men hvor du skubber den hen, bestemmer du!"

Det er vigtigt at bruge materialer af god kvalitet. Køb det bedste, du har råd til. Det bliver for vanskeligt for dig med billige og dermed dårlige materialer. Og så er øvelse naturligvis også vigtigt! Ved at øve sig, lærer man sine materialer at kende og automatisk bygger man bro mellem hjernen og penslen, hvor det hele sker.

Et billede skal planlægges. Erfarne malere ser den færdige akvarel for sig, før de starter. Man skal vide, hvordan maleprocessen vil forløbe. Man kan rette visse fejltagelser, men naturligvis er det nærmest umuligt at rette større fejltagelser med farver eller et forkert placeret hus eller træ.

I denne bog vil du hovedsagelig blive præsenteret for de to væsentlige akvarelteknikker - 'laving' og 'vådt-i-vådt', sammen med nogle "genveje" og særlige effekter.

Denne bog er et forsøg på at introducere akvarel til en ny genera-

tion.

Jeg har set mange akvarelbøger både for begyndere og lidt mere erfarne akvarelmalere. Begynderbøgerne synes alle at mangle den grundighed, der er nødvendig. Mange spørgsmål forbliver ubesvarede. Disse bøger indeholder mange smukke, men komplicerede billeder, som begyndere beundrer, men er ude af stand til at gøre efter.

I denne bog holdes billederne på et simpelt niveau, hovedsageligt billeder anvendt i mine egne undervisningsforløb. Billeder som deltagere på mine hold har malet og været glade for, øvelser som de har klaret.

Ideen med bogen er at give vejledning og føre læseren fra første til sidste penselstrøg, trin for trin, på en letfattelig måde.

Originalmanuskriptet er skrevet på engelsk og oversat til dansk af Jette Herne, tidligere mangeårig underviser i engelsk, nu maler og selv underviser i bl.a. akvarel. Derfor er jeg tryk ved at mine meninger om akvarelmaleriet er præcist oversat.

Jeg har tidligere produceret mange instruktionsvideoer, som nu også fås på DVD. De kan bestilles via min hjemmeside www.akvarel.dk

Fur 2006
Alek Krylow

Lidt om forfatteren

Alek Krylow, født i 1945 i en polsk familie. Voksede op i England og flyttede til Danmark i 1980. Har tegnet det meste af sit liv. Fik flere diplomer fra det engelske 'Royal Drawing Society' i skoletiden og købte sine første farver (oliefarver) da han var 10 år.

Akvarellen begyndte han på efter sit universitetsophold i London, hvor han læste biologi og boede sammen med venner, som gik på kunsthøjskole. Der så han deres arbejde, og meget af det var udført med akvarelfarver. Da han prøvede akvarellen få år senere, fandt han ud af, at det passede til hans temperament.

Flytningen til Danmark blev starten på en ny æra som illustratør af biologibøger og akvarelunderviser i Århus. Langsomt blev undervisning til en livsstil med hold mange steder i Danmark - på højskoler - og i udlandet.

Efterfølgende producerede han en lang række instruktionsvideoer og CD'er. Han har gennem årene haft en del kursister, som senere selv er begyndt at undervise. Mindst to af hans tidligere kursister har skrevet akvarelbøger - nu er det hans tur!

Dorte Bhutho
Forlaget Tro-fast ApS

Hvis man blot en gang har prøvet at male en solnedgang, så ved man, hvor hurtig man skal være.

"En solnedgang venter ikke". Skal man male hurtigt, skal det være 'vådt-i-våd'!

Start med et godt kik på farverne og planlæg så maleriet. Jeg fugtede først papiret og begyndte så med de lyse farver i himlen.

Mens papiret stadig var vådt, tilføjede jeg lidt blå og Paynes grå. Vandet males med de samme farver, men på tørt papir.

Husk at maleriet nok ikke ender med at ligne den himmel du så, men du får sikkert et fint billede ud af det og bliver en erfaring rigere!

Et spørgsmål om vand

Som titlen antyder, er akvarelmaling et medium, hvor farvepigmenterne blandes med vand i maleprocessen. Mange akvarel 'purister' (fanatikere) vil sige, at man maler akvarel med farvet vand, dvs. at pigmenterne er totalt opløst i vandet, før man overfører dem til papiret. Det lyder let - opløs farven med vand og mal den på papiret! Den første store forhindring for de fleste begyndere i akvarelmaling er 'vandet'. Hvor meget vand skal man bruge? Hvordan kontrollerer man vandmængden? Burde papiret være vådt først? I dette kapitel vil jeg prøve at give svar på alle disse spørgsmål.

Jeg har set en del bruge akvarelfarver som om de var oliefarver. De tager farven direkte fra tuben med spidsen af en fugtig pensel og maler den direkte på papiret, hvorefter de spreder farven ud over papiret med en våd pensel. Selv om resultatet er acceptabelt, set ud fra en erfaring med denne malemetode, vil de fleste nok være enige i, at det har meget lidt at gøre med den traditionelle måde at male akvarel på.

Sådan gøres penslen våd

Når man er klar til at begynde at male et billede med akvarel, er det første man gør at fugte penslen. Det er her problemerne starter. Hvor våd skal penslen være? Hvordan kan man kontrollere vandmængden? Den varierer fra person til person, så det jeg kan gøre er at vise hvordan jeg angriber problemet. Jeg bruger en rund naturhårspensel nr. 12, som kan indeholde en masse vand. Jeg stikker den ned i vandbeholderen og ryster den godt rundt indtil jeg er sikker på at alle hårene er våde. Hvis jeg tager penslen op af vandet og holder den over beholderen, løber vandet ud af penslen. Det viser hvor meget vand en sådan pensel kan indeholde, og det er naturligvis alt for meget at male med!

For at få kontrol over vandmængden i penslen, gør jeg to ting. For det første trækker jeg penslen henover kanten af vandbeholderen indtil vandet holder op med bare at løbe, så berører jeg med let hånd et stykke våd køkkenrulle med penslen. Sådan et stykke køkkenrulle har jeg altid liggende ved siden af min vandbeholder (fig. 1). Andre malere bruger en fugtig svamp (eller klud) i stedet for (fig. 2).

Fig. 1.

Fig. 2.

Hvad man end bruger, er det vigtigt at det er gjort fugtigt først. Hvis man bruger et stykke tørt køkkenrulle eller en tør svamp, vil der suges for meget vand fra penslen. I de fleste tilfælde, vil penslen indeholde den rette mængde vand til at begynde at male. Jette Herne fortæller at hun anbefaler sine kursister at ryste penslen en gang kraftigt i luften, dog kun udendørs!

Jeg omtalte min runde naturhårspensel nr. 12, som kan holde en masse vand. En naturhårspensel åbner sig og suger mere vand op når den sænkes ned i vandet, end en pensel fremstillet af stivere kunsthår - typisk 'nylonhår' (fig. 3).

Fig. 3.

Naturhårspensel..... og..... Nylonpensel

Fig. 4.

En måde at styre vandmængden i penslen på under maleprocessen, er altid at have et stykke fugtigt køkkenrulle ved hånden og bruge den til at opsuge overflødig vandmængde eller farve fra spidsen af penslen (fig. 4). Hvis man er nødt til at bruge køkkenrullen til at opsuge overflødig vand fra det papir man maler på, har man ikke megen kontrol over hvad man laver! Køkkenrullen kan betragtes som akvarelmaleriets 'viskelæder', som man kan lysne eller fjerne nyligt malede farver med.

Sådan opløser man farve

I låget på de fleste akvarelæsker er der indrettet nogle rum som er beregnet til at blande farver i. Man kan også købe nogle runde plastikpaletter med fordybninger beregnet til at blande og fortynde farver i. Ved brug af disse opstår der meget nemt problemer for uerfarne akvarelmalere, som endnu ikke kan styre vandmængden.

Jeg har ofte set kursister begynde med at fylde hullerne i plastikpaletten med vand, og for den sags skyld også rummene i maleæskens låg. Derefter fylder de så farvepigment i vandet. Hvad er der galt i det? Intet, hvis man altså gerne vil bruge en stor mængde pigment, før man opnår den rette farvestyrke. Det er meget mere økonomisk at begynde med at opløse en lille smule farvepigment i en lille smule vand og så

tilføre farve eller vand indtil man har opnået den rette farvestyrke.

Ganske ofte i løbet af maleprocessen får man brug for lidt af samme farve, men lysere. Her ser jeg ofte kursister fortynde hele mængden af den mørke farve med vand, i stedet for blot at tage en penselfuld af den kraftige farve og flytte den til et andet rum og så fortynde den med tilstrækkeligt vand til at opnå den rette svagere farvetone. På den måde har man stadig den originale kraftigere farve. At indrette sig på denne måde lærer man henad vejen med rutine og erfaring. Og det er jo netop det, begynderen mangler.

Sådan fugter man papiret

Hvornår maler man på vådt papir og hvornår på tørt? Det spørgsmål har jeg hørt utallige gange i min undervisning. Mit svar er, at normalt fugter man papiret, hvis man ønsker, at farverne skal spredes jævnt og uden skarpe kanter, og man maler på tørt papir, hvis farverne skal stå skarpt op mod hinanden.

Man fugter papiret, når man ønsker visse vådt-i-vådt virkninger, som træer i tågedis eller fjerne træer (fig. 5). På tørt papir forventer man skarpe omrids (fig. 6).

Man fugter papiret, når man maler felter som ikke må tørre for hurtigt, f.eks. himlen. Himle malet af uerfarne, langsomme akvarelmalere, især på store stykker papir, får nogle fællestræk. De bliver ujævne og fulde af 'skjolder'. Ved at gøre papiret vådt først, får man farven til at sprede sig mere jævnt, og man undgår skjolder. Det er også lettere at lave graduerede laveringer på vådt papir.

Fig. 5.

Fig. 6.

Så fik jeg nævnt papir! Papir og vand er tæt forbundet i akvarelmaling. I kapitlet om materialer har jeg skrevet om de forskellige typer papir, man kan få til akvarelmaling. Vægten er afgørende. Tyndt (letvægt) akvarelpapir kan ikke klare meget vand. Det buler meget og det gør det vanskeligt at male på det. Men det kan faktisk anvendes uden problemer, hvis man 'strækker' det først. At strække papiret betyder, at man gennemvæder papiret (sædvanligvis ved at lægge det helt under vand i et fotografisk kar eller vaskebalje (se fig. 9), indtil det er svulmet op. Det våde papir lægges så på et tegnebræt eller lignende, og kanterne fastgøres til brættet med gummieret tape. Almindeligt malertape virker ikke her! Så skal papiret tørre på naturlig vis, dvs. uden brug af hårtørre. Mens papiret tørrer, forsøger det at vende tilbage til sin oprindelige størrelse, men kan ikke, fordi tapen holder det fast. Når papiret er tørt er det fanget i den udvidede størrelse. Man maler på papiret, mens det stadig sidder fast på brættet. Når papiret bliver vådt i løbet af maleprocessen, kan det ikke strække sig yderligere, så der opstår ingen buler og bølger i papiret, lige meget hvor meget vand man bruger. Papir der vejer 300 g eller mere behøver ikke at blive strukket. Proceduren tager tid og lykkes ikke altid. Når maleriet er færdigt, skal det skæres fri af tapen!

Sådan maler man på vådt og tørt papir

Vådt og tørt papir reagerer forskelligt på farve. Dette kan let illustreres ved at sprøjte farve fra en tandbørste på tørt papir (fig. 7) og fugtigt papir (fig. 8). Prøv også at sprøjte rent vand på et område med fugtigt papir.

Sådan blander man farver

Da jeg var ca. 10 år gammel, købte jeg mit første malesæt. Det var til oliemaleri. Da jeg kom hjem, åbnede jeg æsken og ville gå i gang med at male. Først da indså jeg, at jeg ikke anede, hvordan man blander farver. Var der mon en rigtig eller forkert måde at gøre det på? Var der nogle tricks som jeg ikke kendte? Hvor meget farve skulle man bruge? Jeg samlede mod og vendte tilbage til forretningen for at spørge, hvordan man skulle gøre. Manden så på mig, kløede sig i nakken og så

sagde han: "Tag lidt af en farve og bland den med lidt af en anden!"

I marts 2003 havde jeg et akvarelkursus for begyndere. En ældre dame, som aldrig havde malet før, spurgte mig pludselig, hvordan hun skulle blande farverne. Spørgsmålet dukker op igen og igen!

Der er mange firmaer der fremstiller akvarelfarver. Disse firmaer sælger farver i serier som indeholder et stort antal forskellige farver. Winsor og Newton er et engelsk firma, der sælger bl.a. akvarelfarve i både kunstner- og studiekvalitet. Hvis man køber alle Winsor og Newtons kunstnerfarver, ender man op med 86 forskellige farver. Dette vil koste ca. 6000 kr. Man vil så også have næsten alle nødvendige farvetoner, hvilket gør blanding af farver overflødig. Desværre forsvinder lidt af det sjove ved at male også - det sjoveste ved at male akvarel er netop at blande farverne.

Hver farve man har i sin farveæske er faktisk mere end en farve. Hver farve kan fortyndes med rent vand. Jo mere vand man tilføjer, jo lysere bliver farven. Resultatet kan blive en hel skala af farvetoner af den samme farve (fig. 29).

Fig. 29.

Der er flere forskellige måder at blande farver på. "Men hvad betyder det, hvordan man blander farverne?" Kan jeg høre dig spørge. Det betyder faktisk noget. Når man blander to farver, ender man normalt op med en farve, men sommetider er det måske bedre, hvis man ender op med alle tre farver: de to man blandede med og så selve blandingen. Denne måde at blande på giver et helt specielt liv i en akvarel. Nogle mennesker blander altid farverne på en palet, andre foretrækker at blande dem på papiret. Det giver selvfølgelig også forskelligt resultat.

Den letteste og mest almindelige måde at blande to farver på er skiftevis at tage lidt af den ene og lidt af den anden og blande dem grundigt på paletten. Paletten kan for eksempel være låget på farveæskken, eller det kan være en speciel porcelæns- eller plastikbakke beregnet til formålet. Men pas på en bestemt type plastikpaletter med en række dybe, runde huller i en cirkel! Efter min mening, er der stor fare for at man får for meget vand, og så er det næsten umuligt at få kraftige farver, fordi farven fortyndes alt for meget. En palet med et fladt blandeareal er langt at foretrække!

Totalblanding af farverne på paletten

Fig. 30.

Fig. 31.

Den mest almindelige måde at blande to farver på er at starte med at opløse den lyseste af de to farver, man skal bruge i blandingen og med penslen placere den på paletten. Den anden farve hentes så med penslen - uden at man har skyllet penslen ud eller hentet mere vand - og de to farver blandes grundigt på paletten, så resultatet bliver en ny farve (fig. 30). Denne blanding males så på papiret (fig. 31).

Når man blander to farver, er det bedst at sætte den lyseste af de to farver af på paletten først.

Fig. 33.

Fig. 34.

Fig. 35.

Lasering (overmaling)

De første to blandeteknikker, som er beskrevet ovenfor, kan give stærke blandinger. I begge tilfælde er der tale om en rent fysisk blanding af farvepigmenterne. Man kan også ende op med en sart farveblanding, hvis man fortynder farven først.

Den teknik, som er kendt som lasering resulterer altid i en svag farve. I denne teknik forekommer ingen blanding af farvepigmenterne. Pigmenterne ligger ovenpå hinanden.

I denne teknik bliver den første farve malet på papiret og skal derefter tørre helt (Fig. 36). Når den er tør, males den anden farve ovenpå den første farve. Bruger man denne teknik, bliver resultatet noget anderledes, hvis man maler gul ovenpå den blå i stedet for blå ovenpå den gule farve (Fig. 37).

Fig. 46.

Fig. 47.

I fig. 46 kan man se, at begge blade er våde samtidig. Fig. 47 viser de to blade malet med vådt-i-vådt teknik.

Blanding af farver ved hjælp af svamp

Som vi tidligere har set, kan det i særlige tilfælde være en fordel at blande farverne, så mere end én nuance er synlig i den endelige farveblanding. Det er især tilfældet, når man maler løv på træer. Det ville være rart med en metode til at male bladene på et træ på en gang i stedet for at skulle over dem flere gange og så alligevel ende op med flere forskellige grønne farvetoner. Når jeg skal male et træ på en vis afstand, bruger jeg sommetider en natursvamp til at male med (fig. 48).

Natursvampe varierer i strukturen. Svampe med mange store huller er ikke brugbare. Jeg bruger en lille fin svamp, og det er dens overfladestruktur, jeg bruger til at overføre farven til papiret med. Svampen skal være fugtig - ikke fuld af vand!

Fig. 48.

Landskab med sten

Når almindeligt bordsalt drysses på en våd overflade, vil saltkornene absorbere vandet, og hvis der er farvepigment i vandet, vil saltkornene også absorbere farven og således give en vis struktur i farven. Dette princip er blevet anvendt i akvarelmaleri i mange år. Man kan bruge salt til at vise snevejr, små bitte hvide blomster i en grøn eng eller en aldrende, forvitret mur. I dette billede vil jeg bruge salt til at skabe struktur på nogle store sten.

Fig. 98.

Stenene befinder sig på en mark. Der vokser græs rundt om stenene. I det fjerne anes nogle træer. Jeg skitserer allerførst mit motiv på mit akvarelpapir. Stenene er ret store og rager op over horisonten (fig. 98).

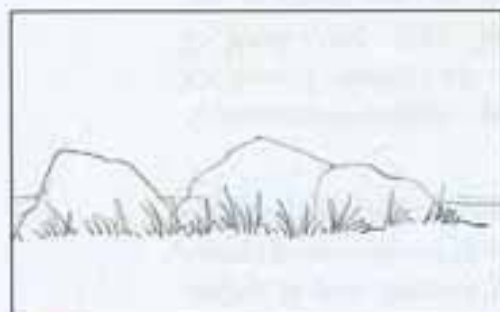

Fig. 99.

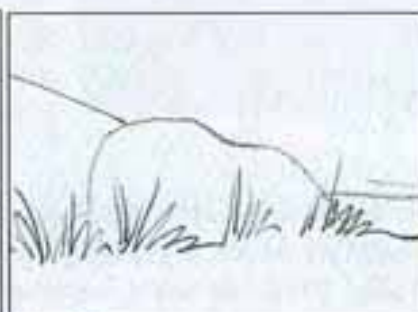

Fig. 99b.

Som man kan se i fig. 99, har jeg visket den blyantsstreg ud som går gennem stenene og antyder græssets placering og højde ved foden af stenene. Dette er meget vigtigt, for hvis man glemmer at vise græsset på dette tidspunkt, vil det senere blive umuligt at vise det lyse græs op mod de mørke sten (fig. 99b).

Fig. 100.

Jeg maler først stenene. De gøres våde, dvs. jeg fugter først stenene på toppen og trækker så vandet ned over stenene og ind imellem græsstråene, som stadig holdes tørre (fig. 100).

Fig. 101.

Når man maler stenene, er det vigtigt, at man ved, hvor lyset kommer fra. I dette tilfælde kommer lyset fra venstre, så når jeg maler stenene med den første farve, gul okker, passer jeg på at male stenens venstre side med den svageste farvetone (fig. 101).

Fig. 102.

Jeg gør det samme med den næste farve, en blanding af brændt sienna og ultramarin blå, som jeg maler på, mens den første farve stadig er fugtig (fig. 102). Hver gang jeg maler på stenene, prøver jeg at male udenom græsstråene.

Denne mørkere farve varieres også alt efter lysets retning. Når den mørkere farve er malet på stenen, drysser jeg de våde områder med almindelig fint salt (fig. 103). Når saltet kommer i kontakt med et fugtigt område, suger det vandet til sig. Når vandet indeholder pigment, bliver dette også suget op af saltet.

Jo længere tid saltet har til at absorbere vand (og pigment), jo mere struktur vil det skabe på papiret (fig. 104). Så man kan kontrollere, hvor meget struktur man ønsker ved evt. at bruge en hårtørre. Jo kortere tid saltet får til at virke, jo mindre struktur får man, og jo længere tid, jo mere struktur.

Aftenhimmel

En tung, mørk sky dækker aftenhimlen over en flodmunding

Det er altid en god ide at tegne en lille blyantsskitse af motivet først - især hvis motivet kun findes i ens eget hoved (fig. 149).

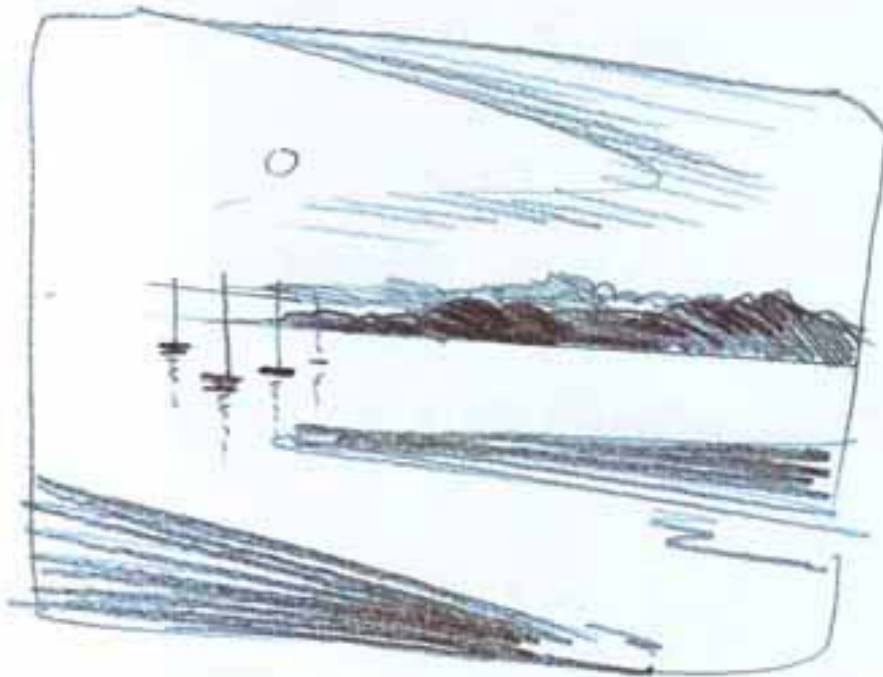

Fig. 149.

Jeg kunne forestille mig at himlen under den tunge, mørke sky er ret farverig. Til at male denne himmel vil jeg bruge en blanding af rene farver: preussisk blå, alizarin crimson og gul okker. Først gøres papiret vådt hvor himlen skal være, og farverne males på med så stor en pensel som muligt med følgende mønster, (se fig. 150.) således at farverne kan flyde jævnt over i hinanden.

Mens himlen stadig er våd, males de fjerne træer ved horisonten. Den uskarpe virkning fremkommer ved, at den våde farve afsættes mens den

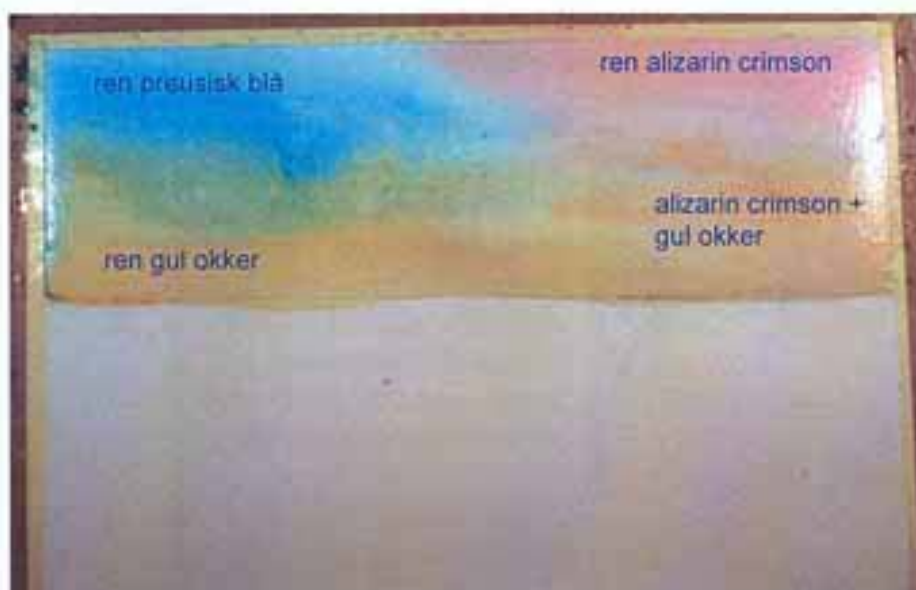
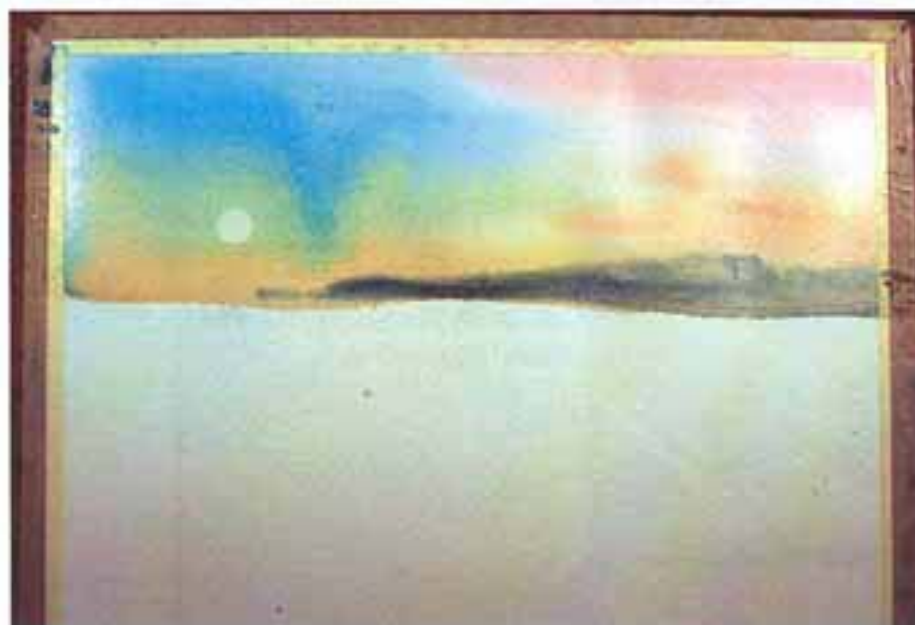

Fig. 150.

første endnu er våd. Her brugte jeg en blanding af Paynes grå, gul okker og preussisk blå til træerne.

Den runde måne opnås ved at man presser en mønt pakket ind i køkkenrulle ned i den våde farve på himlen (fig. 151). Den øverste del af billedet skal nu tørre.

Sådan maler man både

I det forrige kapitel så vi en let måde at tegne både på - ved at bruge 8-tallet som basis. Nu vil jeg vise, hvordan man kan male bådene. Jeg vil vise et par forskellige måder at male dem på, men først har jeg brug for en tegning. Jeg vil have to eller tre både, som står på en strand - så kan jeg også vise, hvordan jeg vil male en strand.

Fig. 288.

Hver gang jeg begynder med at tegne en båd, begynder jeg med et fladt 8-tal.

Jeg tegner allerførst så mange 8-taller som det antal både, jeg vil have (fig. 288). Jeg tegner 8-tallerne, så de overlapper hinanden ganske lidt.

Fig. 289.

Så fortsætter jeg med at tegne bådenes 'krop', enten fra forenden eller fra bagenden (fig. 289).

Fig. 290.

Derefter tegner jeg plankerne og en skygge som viser åbningen i båden (fig. 290).

Fig. 291.

Husk at når tingene overlapper hinanden, bliver der mere spænding i billedet. Hvis man derimod tegner og maler genstande langt fra hinanden, så bliver det nemt kedeligt (fig. 291.)

Når jeg begynder at male, markerer jeg først vandlinien - horisonten, dernæst en fjern kyst og i forgrunden sand, klitter med marehalm og så stranden. Ikke særlig detaljeret, blot nogle få streger.

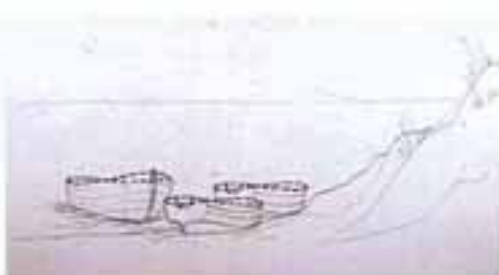

Fig. 292.

Når jeg har besluttet, hvor stranden skal være, begynder jeg at tegne 8-tallerne for at markere, hvor bådene skal være (fig. 292). Det er først nu, jeg beslutter, hvilken vej bådene vender.

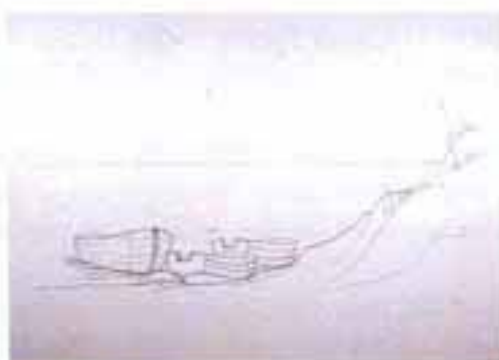

Fig. 293.

Hvis du har glemt, hvordan man tegner både, der vender i forskellig retning, kan du gå tilbage til kapitlet om 'at tegne både' og få din hukommelse genopfrisket.

Jeg ender med en skitse af tre robåde, en set forfra og to set bagfra, stående på en sandstrand i aftenstemning (fig. 293).

Nu er jeg så klar til at male.

Jeg begynder med himlen, som jeg maler med to farver, den ene ren preussisk blå, den anden en mere lilla blanding af preussisk blå og alizarin crimson. Jeg gør disse to farver parat, før jeg begynder at male (fig. 294).

Fig. 294.

Jeg fugter papiret med rent vand ved hjælp af min største pensel, idet jeg maler et par brede penselstrøg med rent vand lidt på skrå henover himlen. Det er over disse våde felter jeg maler den første af mine to farver, preussisk blå (fig. 295).

hvidt mellem plankerne. Med den anden teknik maler jeg hele båden over i et hug, fig. 299, men vender tilbage, når farven er tør og maler den nederste kant af plankerne med en mørkere farve.

Prøv at finde din egen farve til de forskellige både! Jeg har besluttet, at jeg vil male den første båd mørkegrøn.

Her blander jeg Paynes grå med cadmium gul og maler båden, en planke ad gangen (fig. 299 og 300)

Fig. 299.

Fig. 300.

En af de andre både males med samme teknik, men med en anden farve: Paynes grå og alizarin crimson.

Kølen på denne båd, som er et stykke firkantet tømmer, vises som en lys linie, fig. 301.

Den sidste båd males brun med en blanding af brændt sienna og ultramarin blå. Til denne båd anvender jeg den anden teknik. Hele bådens side males i et hug, Bagenden males på samme måde, men for sig. Det er vigtigt ved begge teknikker at holde den øverste kant hvid, en ret bred hvid kant (fig. 301). Det indvendige af bådene males med en mørk farve, idet den mørkeste farve er tættest på beskueren (fig. 301).

Fig. 300a.

Fig. 301.